

Sprawozdanie
z realizacji Gminnego Programu
Wspierającego Rozwiązywanie Problemu Bezdomności
w Ostrowcu Świętokrzyskim
na lata 2017 – 2020

za 2018 rok

Ostrowiec Świętokrzyski 2019 rok

Gminny Program Wspierający Rozwiązywanie Problemu Bezdomności w Ostrowcu Świętokrzyskim na lata 2017 – 2020 został przyjęty Uchwałą Nr XLIX/92/2017 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 11 października 2017 r., będąc jednocześnie integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021, przyjętej Uchwałą Nr LVI/71/2014 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2014 r. odpowiadając na problemy związane ze zjawiskiem bezdomności.

Niniejszy Program przewiduje działania, których głównym celem jest:

Zmniejszenie liczby osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych poprzez wspieranie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności,

poprzez działania o charakterze:

- profilaktycznym (zapobieganie wzrostowi liczby osób bezdomnych i stworzenie skutecznego systemu działań zapobiegających bezdomności),
- interwencyjnym (zapewnienie bezpieczeństwa i monitoring osób bezdomnych przebywających w miejscach nienadających się do zamieszkania oraz zapewnienie niezbędnej i podstawowej pomocy mającej na celu przezwyciężenie przez osoby bezdomne trudnej sytuacji życiowej),
- aktywizacyjnym (aktywizacja osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych oraz reintegracja zawodowa i społeczna osób bezdomnych),
- usamodzielnieniowym (wspieranie procesu usamodzielniania osób bezdomnych).

Założono, że Program pozwoli na poprawę ogólnej sytuacji osób bezdomnych, szczególnie w sferach: socjalno – bytowej, zdrowia, psychologicznej, zawodowej, mieszkaniowej i społecznej, poprzez:

- rzeczywiste wyjście z bezdomności,
- usamodzielnienie osób bezdomnych,
- przełamanie bariery bierności i apatii,
- uzyskanie oferty pomocowej przez osoby dotychczas nieobjęte wsparciem,
- systematyczne monitorowanie warunków życiowych, w celu zapobieżenia sytuacjom kryzysowym,
- pomoc interdyscyplinarną wszelkich możliwych instytucji i organizacji,
- zmniejszenie skali wykluczenia społecznego,
- przełamanie stereotypów dotyczących bezdomności,
- zapewnienie podstawowych środków do egzystencji,
- uzyskanie uprawnień do różnego rodzaju świadczeń,
- poprawy stanu zdrowia i jego kontrolowania,
- pomoc w dostępie do świadczeń medycznych,
- wsparcie w utrzymywaniu abstynencji i korzystaniu z usług specjalistów,
- nabycie umiejętności społecznych (komunikowania, kierowania swoim życiem, radzenia sobie ze stresem i agresją, poczucia własnej wartości, itp.),

- umiejętność poruszania się po rynku pracy i korzystania z różnych form aktywizacji zawodowej oraz możliwości zdobycia kwalifikacji i przekwalifikowania,
- przestrzeganie ładu i porządku prawnego oraz norm społecznych,
- uczestnictwo w życiu społecznym,
- rozwiązywanie problemów rodzinnych i poprawy relacji z rodziną,
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.

Realizatorzy Gminnego Programu Wspierającego Rozwiązywanie Problemu Bezdomności w Ostrowcu Świętokrzyskim to w szczególności: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Usług Miejskich, zarządcy lokali, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska, Fundacja „Pomocna Dłoń”, Świętokrzyski Ośrodek Terapii, Ośrodek Leczenia Zaburzeń Psychiczych i Uzależnień „Eskulap”, Urząd Miasta. Do zadań MOPS, zwłaszcza Zespołu ds. Osób Bezdomnych należy:

- diagnozowanie i analizowanie potrzeb osób bezdomnych,
- wykonywanie czynności w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych w sprawach o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej oraz prowadzenie spraw związanych z wierzytelnościami z tytułu udzielonych świadczeń,
- przeprowadzanie wywiadów rodzinnych (środowiskowych) na potrzeby prowadzonych postępowań administracyjnych oraz na rzecz zewnętrznych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- udzielanie pomocy i wsparcia oraz prowadzenie pracy socjalnej w celu rozwinięcia i wzmocnienia ich aktywności i samodzielności w tym stosowanie narzędzi aktywizacyjnych, a w szczególności kontraktu socjalnego,
- zawieranie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności,
- współdziałanie z instytucjami i organizacjami zewnętrznymi w celu realizacji indywidualnych planów działania.

W 2018 roku zarejestrowano w ewidencji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej 116 osób bezdomnych, w tym: 7 osoby miało trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Sytuacja mieszkaniowa w/w osób:

- 106 bezdomnych nie posiada stałego miejsca zameldowania,
- 10 bezdomnych posiada stałe miejsce zameldowania, ale bez możliwości przebywania w mieszkaniu (m.in. konflikty rodzinne np. nieformalne separacje ze współmałżonkami, zły stan techniczny budynku)
- 22 bezdomnych przebywało w Noclegowni,
- 25 bezdomnych nocowało w różnych miejscach na terenie Ostrowca Św. (pustostany, klatki schodowe, altany działkowe, itp.),
- 43 bezdomnych pomieszkiwało u różnych znajomych na terenie miasta,
- 20 bezdomnych przebywało w schroniskach poza Ostrowcem Św., gdzie mieli opłacany pobyt przez tutejszy Ośrodek, 5 bezdomnych we własnym zakresie pokrywało koszty pobytu w schroniskach,

- 6 bezdomnych korzystało ze wsparcia w mieszkaniu chronionym,
- mieszkanie socjalne z zasobów Gminy Ostrowiec Św. otrzymało 2 osoby.

Formy pomocy świadczone na rzecz osób bezdomnych:

- zasiłek stały - 55 osób
- pomoc celowa - 35 osób
- pomoc okresowa - 34 osób
- obiady na stołówce - 50 osoby
- wydano talony na odzież do organizacji pozarządowych (PCK, PKPS)- 10 osób,
- pomoc w uzyskaniu potwierdzenia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego – 10 osób.

Zespół ds. Osób Bezdomnych prowadził pracę socjalną na rzecz bezdomnych w następujących sferach:

1) zdrowotnej:

- udzielono pomocy w złożeniu wniosku do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności - 20 osób,
- zmotywowano do podjęcia leczenia odwykowego – 14 osób,
- zmotywowano do dbałości o własny stan zdrowia i higienę osobistą - 16 osób,
- udzielono pomocy w uzyskaniu potwierdzenia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego - 10 osób,

2) zawodowej:

- zmotywowano do podjęcia zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej - 11 osób,
- zmotywowano do uczestnictwa w Klubie Integracji Społecznej - 6 osób,
- zmotywowano do podjęcia zatrudnienia - 5 osób,
- zmotywowano do podjęcia szkoleń zawodowych – 6 osób,
- zmotywowano do uczestniczenia w projekcie „Lokator”- 1 osoba,

3) mieszkaniowej:

- udzielono pomocy w wypełnieniu i złożeniu wniosku o lokal socjalny w Wydziale Lokalowym Zakładu Usług Miejskich - 40 osób (w 2018 r. 2 osoby bezdomne otrzymało mieszkanie),
- skierowano do wsparcia w mieszkaniu chronionym – 6 osób,

4) socjalno – bytowej:

- udzielono pomocy w wypełnieniu i złożeniu wniosku o zasiłek pielęgnacyjny - 3 osoby,
- zapewniono odzież – 10 osobom,
- patrolowano miejsca przebywania osób bezdomnych (klatki schodowe, strychy, pustostany, dworzec PKS, Galeria „Tesco”, itp.) - 9 osób,
- rozpowszechniano plakaty i ulotki informacyjne na temat możliwości skorzystania z pomocy,
- systematycznie uzupełniano bazy adresowe placówek, w których mogą przebywać osoby bezdomne.

W 2018 r. zawarto 11 nowych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności oraz 11 kontraktów socjalnych.

Zespół ds. Osób Bezdomnych MOPS w Ostrowcu Św. ściśle współpracował z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób bezdomnych:, tj.: Strażą Miejską, Policją, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej (prowadzącym Noclegownię i Ogrzewalnię dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Samsonowicza 80 w Ostrowcu Św.), Polskim Czerwonym Krzyżem, Zakładem Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Św. przy ul. Szymanowskiego 11, Świętokrzyskim Ośrodkiem Terapii w Ostrowcu Św., Ośrodkiem Leczenia Zaburzeń Psychiczych i Uzależnień „Eskulap” w Ostrowcu Św.

CELE PROGRAMU I WSKAŹNIKI ICH REALIZACJI

Cel główny Programu:

Zmniejszenie liczby osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych poprzez wspieranie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności.

Wskaźniki realizacji Programu:

Obszar 1 Profilaktyka					
<i>Cel szczegółowy</i>	<i>Działania</i>	<i>Wskaźniki</i>	<i>2017 r.</i>	<i>2018 r.</i>	<i>Realizatorzy zadań</i>
1. Zapobieganie wzrostowi liczby osób bezdomnych.	1. Prowadzenie bieżącego monitoringu sytuacji osób zagrożonych eksmisją i bezdomnych.	1. Liczba osób/rodzin zagrożonych bezdomnością.	92	36	ZUM (0), ZARZĄDCY LOKALI (brak danych), MOPS (36),
		2. Liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy MOPS.	108	116	(MOPS 116),
		3. Liczba osób/rodzin zalegających z opłatami czynszowymi.	3190	739	ZUM (739), ZARZĄDCY LOKALI (brak danych),
	2. Podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zdiagnozowania zagrożenia bezdomnością i problemów współistniejących.	1. Liczba osób zagrożonych bezdomnością objętych działaniami interwencyjnymi.	92	21	MOPS (21), ZUM (0), ZARZĄDCY LOKALI (brak danych),
		2. Liczba osób, którym udało się uniknąć eksmisji, dzięki podejmowanym działaniom ze strony instytucji.	52	79	MOPS (56), ZUM (23), ZARZĄDCY LOKALI (brak danych),
		1. Praca socjalna z osobami zagrożonymi bezdomnością i bezdomnymi w kierunku zaspokojenia podstawowych potrzeb.	Liczba osób bezdomnych objętych pracą socjalną.	108	117

	2. Motywowanie osób bezdomnych do dbałości o zdrowie i wygląd zewnętrzny.	1. Liczba osób bezdomnych skierowanych do usług higienicznych.	34	17	MOPS (16), PKPS (0), ŚOT (1)
		2. Liczba osób bezdomnych, które skorzystały z usług higienicznych.	7	50	PKPS (16), MOPS (34)
	3. Motywowanie osób bezdomnych z problemami zdrowotnymi do ubiegania się o orzeczenie stopnia niepełnosprawności	Liczba osób bezdomnych, które uzyskały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.	13	26	MOPS (20), PCPR (6)
	4. Motywowanie do utrzymywania abstynencji i leczenia odwykowego oraz podejmowania działań wspierających utrzymywanie trzeźwości przez osoby bezdomne, jak również kierowanie ich w razie potrzeby do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	1. Liczba osób bezdomnych z problemem alkoholowym.	60	43	MOPS(42), ESKULAP (0), ŚOT (1)
		2. Liczba osób bezdomnych zdiagnozowanych jako uzależnione.	55	39	MOPS(38), ŚOT (1)
		3. Liczba osób bezdomnych skierowanych do GKRPA.	1	0	MOPS (0)
		4. Liczba osób bezdomnych, wobec których orzeczono obowiązek leczenia odwykowego.	0	0	-----
		5. Liczba osób bezdomnych, które podjęły leczenie odwykowe.	14	15	MOPS(14), ŚOT (1)
	5. Prowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących zasad reagowania w kontakcie z osobami bezdomnymi, sposobów	Liczba kampanii informacyjnych na rzecz osób bezdomnych.	1	2	MOPS (2)

	zgłaszania miejsc ich przebywania oraz instytucjonalnych form pomocy osobom bezdomnym.				
Obszar 2 Interwencja					
1. Zapewnienie bezpieczeństwa i monitoring osób bezdomnych przebywających w miejscach nienadających się do zamieszkania.	1. Motywowanie osób bezdomnych do unikania pobytu w miejscach niemieszkalnych.	Liczba osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych.	111	84	MOPS (25), KPP (12), SM (47)
	2. Monitorowanie sytuacji osób bezdomnych na terenie miasta poprzez docieranie wraz ze służbami mundurowymi do osób bezdomnych przebywających i nocujących poza placówkami noclegowymi.	Liczba osób bezdomnych objętych monitoringiem służb i liczba patroli.	87 patroli	597 patroli	MOPS - 12 patroli, SM – 585 patrole, KPP – brak danych
2. Zapewnienie niezbędnej i podstawowej pomocy mającej na celu przezwycięzenie trudnej sytuacji życiowej przez osoby bezdomne.	1. Umieszczanie osób bezdomnych w placówkach „nisko progowych” (noclegownia, ogrzewalnia) na terenie Ostrowca Św.	1. Liczba osób bezdomnych skierowanych do noclegowni, ogrzewalni w Ostrowcu Św.	95 noc. 18 ogrz.	23 noc. 20 ogrz.	MOPS (22 – noclegownia 20- ogrz.) SM (brak danych), KPP (brak danych) ŚOT (1)
		2. Liczba osób bezdomnych korzystających z ogrzewalni.	28	28	PKPS
		3. Liczba osób bezdomnych korzystających z noclegowni.	49	50	PKPS (49) ŚOT (1)
	2. Kierowanie osób bezdomnych do całodobowych ośrodków wsparcia (schroniska dla osób	Liczba osób bezdomnych skierowanych do schronisk dla osób bezdomnych.	15	16	MOPS (15), ŚOT (1)

	bezdolnych) na terenie całego kraju.				
	3. Zapewnienie gorących posiłków osobom bezdomnym.	Liczba osób bezdomnych objętych pomocą w formie gorących posiłków.	53	50	MOPS (50)
	4. Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w zakresie wydawania odzieży i żywności osobom bezdomnym.	1. Liczba osób bezdomnych, którym wydano talony na odzież.	8	10	MOPS
		2. Liczba osób bezdomnych korzystających z odzieży.	58	10	PKPS (5) PCK (5)
		3. Liczba osób bezdomnych korzystających z żywności, m.in. w ramach FEAD - Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020.	50	50	PKPS
	5. Udzielanie osobom bezdomnym świadczeń z pomocy społecznej.	Liczba osób bezdomnych objętych pomocą finansową oraz w naturze.	92	116	MOPS
	6. Objęcie osób bezdomnych ubezpieczeniem zdrowotnym na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.	Liczba osób bezdomnych objętych ubezpieczeniem zdrowotnym.	12	10	MOPS
	7. Kierowanie osób bezdomnych wymagających stałej opieki i pielęgnacji do domu pomocy społecznej.	Liczba osób bezdomnych skierowanych do dps.	1	2	MOPS

	8. Udzielanie wsparcia osobom bezdomnym w przystosowaniu do życia w społeczeństwie oraz opuszczającym zakłady karne w przestrzeganiu obowiązujących norm społecznych.	Liczba osób bezdomnych, którym udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego.	6	7	MOPS (7)
	9. Pomoc w uzyskaniu przez osoby bezdomne świadczeń emerytalno – rentowych.	Liczba osób bezdomnych, które uzyskały świadczenia emerytalno – rentowe.	1	3	MOPS
	10. Pomoc osobom bezdomnym w uzyskaniu dokumentów osobistych (np. dowód osobisty, świadectwa pracy, itp.)	Liczba osób bezdomnych, które uzyskały dokumenty osobiste.	5	4	MOPS
Obszar 3 Aktywizacja					
1. Aktywizacja osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych.	1. Prowadzenie pracy z osobami zagrożonymi bezdomnością i bezdomnymi w oparciu o indywidualny program wychodzenia z bezdomności i kontrakt socjalny.	1. Liczba osób bezdomnych, które zostały objęte indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności.	7	11	MOPS
		2. Liczba osób bezdomnych, które zostały objęte kontraktem socjalnym.	31	11	MOPS
2. Reintegracja zawodowa i społeczna osób bezdomnych.	1. Zapewnienie osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym dostępu do szkoleń, poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.	Liczba osób bezdomnych skierowanych do CIS/KIS, celem uzyskania zatrudnienia socjalnego i inne formy aktywizacji zawodowej.	69	54	MOPS (11 osób do CIS, 6 osób do KIS), PUP (37)

	2. Zapewnienie osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym dostępem do poradnictwa psychologicznego i prawnego oraz szkoleń i poradnictwa podnoszącego kompetencje społeczne.	1. Liczba osób bezdomnych, które skorzystały z pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego.	25	31	MOPS (30), ŚOT (1)
		2. Liczba osób bezdomnych, które skorzystały ze szkoleń.	23	6	MOPS
Obszar 4 Usamodzielnianie					
1. Wspieranie procesu usamodzielniania osób bezdomnych.	1. Stworzenie mieszkań chronionych/ treningowych/ wspieranych dla osób bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności.	Liczba osób bezdomnych, które uzyskały schronienie w mieszkaniu chronionym/ treningowym/	4	6	MOPS
	2. Motywowanie i pomoc osobom bezdomnym w składaniu wniosków o przydział mieszkania socjalnego z zasobów Gminy Ostrowiec Św.	Liczba osób bezdomnych, które otrzymały mieszkanie socjalne.	6	2	ZUM
	3. Motywowanie osób bezdomnych do aktualizowania informacji zawartych we wnioskach o przydział mieszkania socjalnego i ewentualnego składania odwołań od projektu wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału mieszkania z zasobów Gminy Ostrowiec Św.	1. Liczba osób bezdomnych, które zaktualizowały wnioski o przydział mieszkania socjalnego.	56	40	ZUM
		2. Liczba osób bezdomnych, które złożyły odwołanie od projektu wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału mieszkania socjalnego.	33	36	ZUM

Wnioski z Realizacji Programu za 2018 rok:

1. Liczba osób bezdomnych w Ostrowcu Świętokrzyskim wykazuje tendencję wzrostową, w tym wzrasta liczba osób bezdomnych niepełnosprawnych.
2. Dzięki objęciu działaniami socjalnymi rodzin zalegających z opłatami mieszkaniowymi, liczba ich spadła z 3190 do 739, również liczba osób zagrożonych bezdomnością spadła z 92 do 21.
3. U 8 osób bezdomnych rozwiązano problem bezdomności, poprzez zapewnienie mieszkania chronionego dla 6 osób i przydzielenie mieszkań socjalnych z zasobów Gminy dla 2 osób.
4. Należy rozważyć zwiększenie ilości mieszkań socjalnych na potrzeby osób bezdomnych, które realizują indywidualny program wychodzenia z bezdomności i są w stanie samodzielnie funkcjonować.